

Side værnnet om, hvad der i væsentlig Grad synes at være de store Kapitalisters Interesser, men i hvert Tilfælde har man ikke betruet Kjøbenhavns Kommune at beskaffe sig selv til sine almindelige Formaal, og man har heller ikke givet os en saadan Institution som de fri Fattigkasser, ved hvis Hjælp man kunde understøtte Folk uden for Fattigvæsenet. Og det vilde sikkert have været af overordentlig stor Betydning for Kjøbenhavn i de forløbne Aar, særlig i de sidste 20 Aar, om man havde haft en saadan Institution. Det er jo en Kendsgerning, at Landet i en stedsvis stigende Grad bliver ude af Stand til at beskæftige den der opvoksende Befolkning. Det viser sig jo endog saa karakteristisk, at i de mest velhavende Landsdele, hvor man har, som man siger, den fedeste Jord, og som Folge deraf maa faa det største Udbytte, Igesrem af jofles Landet, og Befolkningen strømmer til Byerne. Dette maa hænge sammen med den Omstændighed, at man ikke paa Landet er i Stand til at hyde Befolkningen saadanne Levevilkkaar, som tilfredsstiller deres Krav til Livet. Det hænger maaste ogsaa sammen med, at ny Driftsformer, Anvendelse af Maskiner og saadanne Ting gør, at man kan klare sig uden en saa stor Arbejdsstyrke paa Landet, som man forholdsvis tidligere maatte beskæftige der. Folk maa som Folge deraf drage til Byerne, og vi have jo set, i hvor stor Udstrækning Kjøbenhavn er vokset. Men det har ogsaa medført, at de kommunale Udgifter her i Kjøbenhavn ere stegne ganske overordentligt. Det er saaledes, at vi nu ere oppe paa en Udgift for Kommunen af ca. 30 Kr. aarlig pr. Individ til vore ordinære kommunale Udgifter, og at vort Understøttelsesbudget indbefatter Alderdomsforjærgelsen, nu er oppe paa 2 Millioner Kr. Men naar man ser denne uhyre stærke Tilstrømning til Byerne, som efterhaanden har nødvendiggjort stigende Udgifter, og man kan sige sig selv, at en stor Del Folk har maattet ty ind under Fattigvæsenet, tror jeg ogsaa, det maa erkendes, at det havde været heldigt, om Kjøbenhavn havde haft et saadant Bolværk for Folk, der kom i Nød, som de fri Fattigkasser maa siges at være. Thi det er jo rigtig, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds anførte, at Folk holde sig saa længe som muligt fra at komme til Fattigvæsenet og anmode om Hjælp. Men er de første Gang komne der — det er den første Gang, de holde længe igen — ere de i overordentlig mange Tilfælde tabte for bestandig, saa have de undergaaet denne Degradation i almindelig borgerlig Stilling,

der er forbunden med at komme under offentlig Fattigforjærgelse, og de have meget ondt ved at rejse sig igen. Vi have derfor i Kjøbenhavn været meget uheldig stillede gennem en lang Række af Aar. En af Grundene til denne Stigning i Fattigbyrden er ganske sikkert den, at det først er efter en meget lang Kamp hos de paagældende selv, at de have søgt Fattigvæsenet. Netop fordi det har disse nedværdigende Virkninger, har det beholdt disse Mennesker. Hvis de første og anden Gang, de kom i Nød, kunde være gaaede til den fri Fattigkasse eller til en lignende Institution og kunde have faaet nogen Understøttelse, er det temmelig afgjort, at man ikke i samme Grad vilde have haft dem som stadig hængende paa Fattigbudgettet, men at mange af dem vilde have gjort Anstrengelser for at vende tilbage igen og søge at klare sig selv. Den stærke Tilstrømning, særlig af den arbejdende Del af Befolkningen, til Kjøbenhavn — der er ogsaa en ganske lille Tilstrømning af Kapitalister, Pensionister, velhavende Folk, men den stopper allerede ude paa Frederiksberg, vi have ikke nogen egentlig Fordel deraf her i Kjøbenhavn, saa de to Ting opveje ikke hinanden — har medført, at uagtet der i mange Aar har været ret rigelig Brug for Arbejdskraft, har der været store, lange Perioder, hvor der har været en ganske ekstrem Nødtilstand til Stede, og hvor Kjøbenhavns Arbejderbefolkning har henvendt sig til Kjøbenhavns Kommune med Anmodning om Hjælp. Den har da faaet som Svar et af to: enten, at man ikke anerkendte, at der overhovedet var Nødtilstand til Stede paa det daberende Tidspunkt, eller ogsaa, at man vel maatte anerkende dette, men at man savnede Besjælfelse til i Genhold til den gældende Lovgivning at yde Understøttelse uden for Fattigvæsenet og derfor maatte henvise dem, der vare i Nød og ikke ville henvende sig til Fattigvæsenet, til den private Velgørenhed. Det er ikke een, men mange Gange, at der saaledes er stet Henvendelse til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse om Hjælp og det virkelig paa Tider, hvor der har været grundet Anledning for de offentlige Myndigheder til at træde til, men hver Gang er man bleven mødt med dette: Vi savne dertil den nødvendige Besjælfelse, vi have ikke Midler, og vi have ikke en Gang Ret til at bruge dem, vi have! Og saaledes som Kjøbenhavn har været stillet gennem en Række af Aar, og saaledes som Forholdene have udviklet sig i de senere Aar, skal jeg for min Del ogsaa erkende, at det ikke har været muligt med den Tilgang af Indtægter, der har været, at strække sig videre, end man har gjort.